

can jonch centre de cultura per la pau

ANDREU DAMESON I ASPA. DIBUIXANT, PINTOR I PERIODISTA. LA GARRIGA, 1987- BUENOS AIRES, 1968

Del 11 de maig al 23 de juny 2011

1/2 Biografia

3/4/5 Fotografies

Recull de fotografies de la vida de Dameson en què destaquem unes primeres de joventut acompanyat del seu pare [plafó núm.3], fotografies dels Jocs Florals de Buenos Aires del 1960, amb Margarida Xirgu (foto: Gaspar) [plafó núm. 4], i diversos retrats familiars on apareix amb la seva dona Susana Junon, el seu fill Jaime Andreu ("el pibe") (foto: Gaspar) i les seves nétes Susana i Inés. Com es pot apreciar en aquestes fotografies, Dameson sobresortia per la seva elegància i bon gust vestint, trets que junt amb la seva simpatia i bon humor el van acompanyar tota la vida.

6/7/8 Dibuixos humorístics

En aquests plafons s'hi recullen alguns dels dibuixos que Dameson va fer per a les revistes humorístiques de Barcelona *L'Esquella de la Torratxa* i *La Campana de Gràcia*. En aquests treballs podem apreciar la singularitat de la línia contínua amb què dibuixa les figures, i com aquestes s'integren sinuosament sobre els fons on apareixen representades. Anteriorment va fer dibuixos d'aquesta mena per a la revista garriguenca.

El Xàfec, entre els anys 1915-1916, i sota el pseudònim de *Galeno*. Als anys 20 també va treballar per la revista de Granollers *La Gralla*.

9 Paisatges

Sèrie de dibuixos paisatgístics realitzats a Angers (França), i fets amb ploma i lleugers tocs de color. Cal destacar la dificultat d'aquesta tècnica, així com també la perfecció amb què l'artista aconsegueix de retratar l'espai representat. De paisatges com aquests, en devia fer molts, tant en la seva etapa formativa a París com en la seva maduresa; malauradament són ben pocs els conservats.

10/11 Retrats

Aquests retrats demostren l'alt coneixement de les tècniques artístiques, la capacitat d'abstracció i reducció, així com també la sapiència visual amb què Dameson va confeccionar sempre els seus treballs. Fets amb la tècnica de l'aerògraf, podem apreciar els retrats d'Eva Perón, el General Perón i altres personalitats argentines. Fet amb carbó, Susana Dameson (néta de l'artista), i amb ploma, l'escriptor H.G. Wells.

12/13 Fauna

Exemple de treball realitzat per il·lustrar una publicació. En aquest cas es tracta d'un encàrrec fet per l'enciclopèdia americana *Jackson*, per a la qual Dameson va dibuixar la fauna europea. Cal dir que la feina com a il·lustrador va representar la principal activitat creativa realitzada per Dameson en la seva etapa de maduresa. L'enyorança que sempre va sentir per la Garriga es fa evident en il·lustracions com aquestes, en què sovint apareix representada la silueta del Tagamanent.

14 Portades de la revista *Ressorgiment*

Durant els anys a l'exili va estar estretament vinculat al Casal de Catalunya de Buenos Aires. Per a les revistes del Casal, *Ressorgiment* i *Catalunya*, va realitzar diverses il·lustracions en què, a partir d'elements recurrents com la senyera i les pubilles, aprofundia en el treball de recuperació nacionalista. Com podem veure [plafó núm. 14], aquests dibuixos fets per a la revista *Ressorgiment*, minuciosos i d'estètica folclòrica, són ben diferents d'aquestes caricatures (Mussolini i Apel·les Mestres) en què domina la claredat i la senzillesa; aquest fet ens permet copsar la versatilitat i ductilitat de Dameson.

17 Guerra mundial

Recull de dibuixos fets per a llibres i revistes sobre la guerra mundial i la d'Espanya. Amb obres com aquestes es marca una transició; Dameson abandonarà gradualment el dibuix humorístic per centrar-se en la il·lustració.

18/21 Visions de guerra

En aquests quatre plafons es recull bona part del dibuixos que conformaven l'àlbum de camp que Dameson va realitzar l'any 1938 en el front d'Aragó. Arran de l'encàrrec del Comissariat de Propaganda de la Generalitat de Catalunya, Dameson va visitar i retratar diverses poblacions, com ara Bonastre, Híjar o Belchite. Destaquen també un dibuix inacabat del campanar de l'església de la Garriga, vist des de l'interior semidestruït del temple, així com també un dibuix sobre el bombardeig de Granollers del 31 de maig del 1938.

22 Caricatures de celebritats

Va ser amb aquesta sèrie de caricatures que Dameson va assolir el grau d'artisticitat més elevat de tota la seva carrera com a dibuixant. El seu interès a dotar la caricatura gràfica d'unes qualitats artístiques superiors va reeixir de manera esplèndida en aquest conjunt. Com a merescuda recompensa, l'any 1932 va obtenir el primer premi en el Concurs Internacional de Caricatura de Nova York, amb una caricatura de Francesc Macià. Actualment els originals d'aquestes obres es troben perduts i només se'n conserven fotografies a l'Arxiu Nacional de Catalunya. Únicament la caricatura de Ghandi, cedida per la Fundació Maurí, és original; la resta són reproduccions fetes per Ramon Dameson.

23 Crèdits

- Comissariat: Joan Garriga.
- Recerca de documentació, preparació d'il·lustracions, fotografies i textos, i d'altres: Ramon Dameson, Ramon Ferrandis, Joan Garriga i Miquel Portavella
- Disseny, producció i caricatures: Ramon Dameson
- Full de sala: Daniel Portavella
- Coordinació general: Enric Costa, Àrea de Patrimoni de l'Ajuntament de la Garriga

can jonch centre de cultura per la pau

Agraïments

- Un agraïment molt especial als néts de l'Andreu Dameson, Susana i Javier Dameson. Sense el seu treball des de l'Argentina, aquesta exposició no hagués estat possible.
- Marina Garrell i Montserrat Garrell.
- Fundació Maurí.
- Equip de treball de l'exposició sobre Andreu Dameson de 1998, sens dubte, el punt de partida d'aquesta.
- Família López Gubern.
- Família Villanova Fortuny.
- Família Dameson *in extenso*.

Amb la col·laboració de:

- Can Jonch. Centre de Cultura per la Pau. Ajuntament de Granollers.